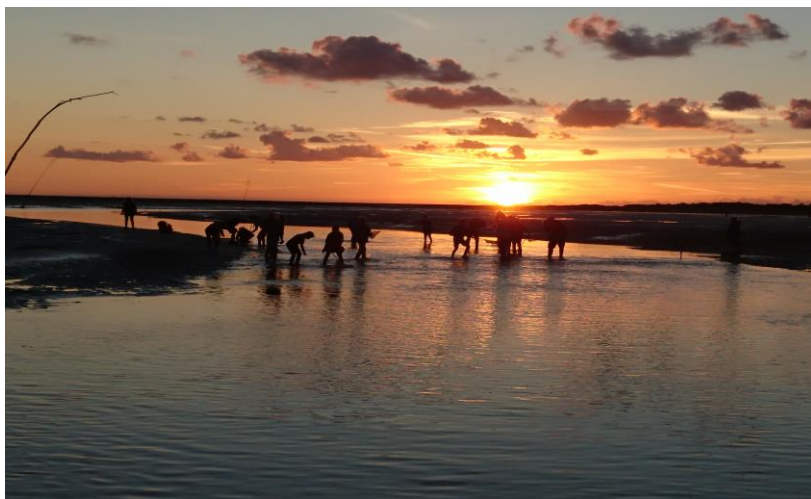

Jaarplan 2024

Communicatie en Educatie Nationaal Park Schiermonnikoog

Nationaal Park
Schiermonnikoog

Inleiding

Samenwerking, educatieve ontwikkeling en communicatieadvies

Graag presenteren wij u het Jaarplan 2024 Communicatie en Educatie (C&E) van het Nationaal Park Schiermonnikoog. In dit jaarplan wordt uiteengezet welke activiteiten het komende jaar worden uitgevoerd om de bekendheid van het Nationaal Park te vergroten en meer mensen actief te betrekken bij het beheer en behoud van het Nationaal Park. De educatie richt zich voornamelijk op het beleven van topervaringen in de natuur van het Nationaal Park. We bieden een breed pallet aan excursies en activiteiten aan, geschikt voor leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs, familiegroepen, bedrijfsuitjes en individuele bezoekers. Dit doen we samen met de collega's van Natuurmonumenten en de VVV vanuit informatiecentrum Het Bakken.

Een groot deel van de werkzaamheden van de coördinator en medewerker communicatie en educatie is structureel en wordt doorlopend uitgevoerd. Naast deze structurele taken zullen we in 2024 een nieuwe gezinsspeurtocht over trekvogels ontwikkelen, gaan we een structureel activiteitenplan vormgeven voor de eilander basisschool, verkennen we de mogelijkheden tot het oprichten van een Jeugd-boswachtersprogramma voor de jeugd van het eiland, zetten we in op het doorbouwen aan overkoepelende samenwerking met bewoners en gebiedspartners op het gebied van communicatie, participatie en educatie, en adviseren we diverse stakeholders bij communicatie- en participatietrajecten op het eiland.

Samenwerking met bewoners en gebiedspartners

Een goede samenwerking is cruciaal om de doelen die we samen hebben voor het Nationaal Park te bereiken. Het Nationaal Park heeft een groot netwerk met bewoners en een verscheidenheid aan gebiedspartners. Daarnaast heeft het Nationaal Park goede relaties met verschillende kennis- en onderwijsinstellingen. Het Nationaal Park kan daarmee een waardevolle verbinder zijn om opgedane kennis te verspreiden en samenwerking te stimuleren. Dit doen we door het organiseren van bewonersbijeenkomsten en themabijeenkomsten, het samenbrengen van bewoners en gebiedspartners om een samenwerking rondom bepaalde probleemstellingen te stimuleren en door kennisdeling vanuit kennisinstellingen te stimuleren. Verder verstevigen we het gastherennetwerk verder door het te blijven voeden. Dat doen we onder meer door onze ambities met hen te delen en twee bijeenkomsten te organiseren, één in het voorjaar en één in het najaar. In 2023 hebben zich 10 nieuwe eilander recreatieondernemers verbonden aan het programma Gastheer van het Nationaal Park en in totaal kent het Nationaal Park nu 25 gastheren.

Jeugd Boswachters Programma

Door de eilander jeugd te betrekken bij de natuur zetten we erop in bij hen een duurzame zorg voor de natuur te bewerkstelligen. Het programma is een investering in een langdurige relatie van jongeren met de natuur op Schiermonnikoog. De precieze invulling van het Jeugd Boswachtersprogramma zal in 2024 bepaald worden.

Gezinsspeurtocht over trekvogels

In het project "Maak trekvogels beleefbaar" werken 6 Nationale Parken en Waddenzee Werelderfgoed gezamenlijk aan nieuwe educatieve producten over trekvogels. Nationaal Park Schiermonnikoog is een van de deelnemers. Naar het voorbeeld van het Nationaal Park Duinen van Texel zullen wij in 2024 een boekje ontwikkelen met daarin informatie en opdrachten over trekvogels, aangevuld met een gezinsspeurtocht over het eiland waarin trekvogels centraal staan. Deze nieuwe speurtocht zal worden toegevoegd aan het bestaande assortiment speurtochten en is vanaf de start van de Vogelweek, die jaarlijks in mei plaatsvindt, verkrijgbaar in Informatiecentrum Het Bakken.

Communicatieadvies

Momenteel spelen er op Schiermonnikoog verschillende ontwikkelingen die sterke raakvlakken hebben met het Nationaal Park Schiermonnikoog. Enerzijds omdat ze zich in het Nationaal Park afspelen, anderzijds vanwege de afstemming met de verschillende gebiedspartners. Sommige ontwikkelingen zijn al in uitvoering, zoals de vangactie van verwilderde katten, het project Wij&Wadvogels en het project Dijk- en duinversterking Schiermonnikoog. Andere projecten zijn nog in de verkenningsfase, zoals een bewustwordingscampagne waterbesparing. De coördinator C&E adviseert de verschillende stakeholders bij het communicatie- en/of participatietraject.

Activiteiten Communicatie en Educatie

De doelgroepen waar het Nationaal Park Schiermonnikoog zich met communicatie en educatie op richt zijn onder te verdelen in:

- Recreanten: gasten die het eiland bezoeken, eenmalig, jaarlijks of meerdere keren per jaar;
- Onderwijs: de eilander scholen, groepen uit het basisonderwijs en voortgezet onderwijs die het eiland tijdens een schoolkamp of studieweek bezoeken, beroepsopleidingen;
- Bewoners: inwoners van Schiermonnikoog en vaste eilandgasten, die een vakantiehuis op het eiland bezitten of zeer regelmatig op het eiland komen

Hieronder is een overzicht opgenomen van de activiteiten die we voor iedere doelgroep zullen uitvoeren, inclusief de nieuwe middelen en activiteiten die zullen worden ontwikkeld.

Doelgroep recreanten

Activiteit	Operationeel doel	In samenwerking met	Budget (€)	Uren coördinator C&E	Uren medewerker C&E
Excursies	<ul style="list-style-type: none"> • Excursieplanning • Actualiseren en vernieuwen aanbod • Op orde houden excursiematerialen • Uitvoeren excursies 	Vrijwilligers, VC, NM, VVV	1.000	10	70
Routes	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring en up-to-date houden IVN-trektocht 	IVN	0	10	0
Doe-het-zelf activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Bewaken voorraad educatieve doe-het-zelf activiteiten (Schier Explorer, 7 Schatten, Kreukelkaart, Sake de slak, Om de West, Naar het strand) • Ontwikkelen nieuwe gezinsspeurtocht over trekvogels 	NM	2.500	0	40
Expositie	<ul style="list-style-type: none"> • onderhoud expositie en actualiseren content 	NM	0	20	0
Website	<ul style="list-style-type: none"> • Actueel houden huidige website • Plaatsen nieuwsberichten 	NM	400	20	40
Social media	<ul style="list-style-type: none"> • 1-2x per week publiceren nieuwsbericht of natuurweetje op Facebook en Instagram • Adverteren bij campagnes 	NM, VVV	100	20	40
Folders en brochures	<ul style="list-style-type: none"> • Bewaken voorraad actueel foldermateriaal over natuur en beleving (indien nodig herdruk) 	NM	1.000	10	0
Promotie	<ul style="list-style-type: none"> • Kopij kwartaaluitgave Lytje Pole krant • Kopij Lytje Pole Agenda • Kopij Dorpsbode • Content aanleveren voor diverse Waddenpromotie kanalen 	NM, VVV	6.000	20	60

Doelgroep onderwijs

Activiteit	Operationeel doel	In samenwerking met	Budget (€)	Uren coördinator C&E	Uren medewerker C&E
Excursies	<ul style="list-style-type: none"> • Excursieplanning • Actualiseren en vernieuwen aanbod • Op orde houden excursiematerialen • Natuurexcursies Yn de Mande • Uitvoeren excursies 	vrijwilligers, NM	500	20	90
Veldwerk	<ul style="list-style-type: none"> • Op orde houden van het bestaande aanbod 	NM	100	0	10
Onderzoek en practicum-VO	<ul style="list-style-type: none"> • Op orde houden materialen 	NM	150	0	10
Expositie	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren trekvogelspel IWSS • Ontwikkelen nieuw educatief binnenprogramma bovenbouw PO • Ontwikkelen speurtocht door expositie voor praktijkscholen 	NM	500	0	50
Website	<ul style="list-style-type: none"> • Up-to-date houden pagina's aanbod scholen 	NM	0	0	10
Spreekbeurt	<ul style="list-style-type: none"> • Bewaken voorraad educatief materiaal voor spreekbeurten PO • Actueel houden content op website 	NM	0	0	10
Relatiebeheer	<ul style="list-style-type: none"> • 1-2x per jaar direct mailing naar adressenbestand scholen met actualiteiten en excursieaanbod • Ontwikkelen structureler educatieplan eilander basisschool 	NM	0	10	30

Doelgroep bewoners

Activiteit	Operationeel doel	In samenwerking met	Budget (€)	Uren coördinator C&E	Uren medewerker C&E
Lezingen	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren thema-avonden en bijeenkomsten, waarvan 2x per jaar i.s.m. Natuur en Vogelwacht 	NVWS	500	25	0
Online platform Schitterend Schiermonnikoog	<ul style="list-style-type: none"> • 3x per jaar (mede)ontwikkelen enquête, incl. terugkoppeling • Uitnodiging themaexcursies en vergaderingen overlegorgaan 	secretariaat NP, NM, partijen in NP, Blauwe Zone	0	125 ¹	0
Communicatie maatregelen BAP	<ul style="list-style-type: none"> • Coördinatie communicatie rondom planvorming en uitvoering maatregelen BAP • Communicatieadvies kattenwerkgroep en werkgroep duurzaam toerisme 	secretariaat NP, NM, Wetterskip Fryslân, Vitens	0 ²	60	0
Gastheerschap	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren workshop/excursie • Vouchers (seizoens-) medewerkers en studenten Schier Academy 	SOV, NM	2.000	30	20

¹ Gefinancierd uit NP bestedingenplan (50%) en NM (50%)

² Financiering uit budget uitvoering maatregelen

Jeugd Boswachtersprogramma	• Verkennen en ontwikkelen programma	NM	0	20	20
-------------------------------	---	----	---	----	----

Algemene werkzaamheden

Zowel de coördinator als de medewerker C&E zijn voor veel doelgroepen het directe aanspreekpunt om informatie in te winnen, een bijdrage te leveren aan projecten of te adviseren over activiteiten. Vaak spelen ze in op actuele ontwikkelingen of zijn het zaken die zich ad hoc voordoen. Ook organiseren de coördinator en medewerker C&E doelgroep-overstijgende activiteiten, zoals scholing van vrijwilligers. In onderstaand overzicht zijn deze werkzaamheden weergegeven.

Activiteit	Operationeel doel	In samenwerking met	Budget (€)	Uren coördinator C&E	Uren medewerker C&E
Coördinatie vrijwilligers	<ul style="list-style-type: none"> Excursieplanning afstemmen Evaluatie vorig seizoen, vooruitblik komende seizoen 	vrijwilligers NM, VC	500	10	30
Scholing	<ul style="list-style-type: none"> Scholing nieuwe vrijwilligers Bijscholing vrijwilligers 	vrijwilligers NM, VC	1.000	10	30
Schiermonnikoog Beleven	<ul style="list-style-type: none"> Bevorderen bewustwording en draagvlak NP Versterken beleefplekken in het Nationaal Park, o.a. jachthaven (Wij&Wadvogels) 	NM, diverse partijen op het eiland en in het Waddengebied	0 ³	40	0
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> Inspringen op actuele ontwikkelingen en vragen Organisatie en sturing programma C&E, o.a. opstellen jaarplan en jaarverslag 	Werkgroep Beheer en Communicatie	1.000	65	10

Totaalbudget Activiteiten C&E 2023 Nationaal Park Schiermonnikoog

Doelgroep	Budget (€)	Uren coördinator C&E	Uren medewerker C&E
Recreanten	11.000	110	250
Onderwijs	1.250	30	210
Bewoners	2.750	135 ⁴	40
Algemeen	2.500	125	70
Totaal	17.500	400	570

³ Gefinancierd uit project- of programmabudgetten

⁴ Excl. ureninzet Schitterend Schiermonnikoog (uren gefinancierd uit ander budget)

Op weg naar Nationaal Park Schiermonnikoog Nieuwe Stijl

Voor de periode 2021-2024 heeft het Nationaal Park Schiermonnikoog subsidie ontvangen van het ministerie van LNV om toe te werken naar een Nationaal Park Nieuwe Stijl. Het doel van deze regeling is om de bestaande nationale parken robuuster te maken en meer allure te geven. Naast de versterking van de ecologische en landschappelijke waarden, spelen ook vergroting van de leefbaarheid en betrokkenheid van bewoners en ondernemers een rol, alsmede de versterking van de regionale economie. In de subsidieaanvraag zijn deelprojecten opgenomen die onderdeel zijn of op het raakvlak liggen van communicatie en educatie. Deze zijn vermeld in onderstaand overzicht. De rol van de coördinator C&E is per deelproject verschillend. De inzet van de coördinator en medewerker C&E wordt gefinancierd uit de beschikbare subsidiemiddelen voor dit programma.

Nieuw Beheer- en Ambitieplan voor het Nationaal Park

Het afgelopen jaar is in opdracht van het Nationaal Park een landschapsbiografisch essay geschreven. Dit essay én het huidige BIP+ zijn de startdocumenten om toe te werken naar een nieuw Beheer- en Ambitieplan voor Nationaal Park Schiermonnikoog. Daarbij wordt verder gekeken dan de natuurwaarden van het nationaal park alleen. Ook cultuurhistorie, energietransitie, klimaatadaptatie en communicatie wat dit betreft worden hierin meegenomen. Dit doen we niet alleen, maar samen met eilandvertegenwoordigers en vertegenwoordigers van de gebiedspartners en vanzelfsprekend de werkgroep Beheer en Communicatie. Voor de totstandkoming van het plan zijn een externe procesbegeleider en schrijver aangetrokken. Zij vormen samen met de secretaris en de coördinator C&E het kernteam.

Meerjarige Communicatie- en Educatiestrategie

Het Nationaal Parken Bureau (NPB) heeft in 2020 een strategie ontwikkeld, genaamd 'Magische momenten', die de visie, de ambitie en de daaraan gekoppelde educatiedoelen in de nationale parken beschrijft. De strategie besteedt aandacht aan de randvoorwaarden die nodig zijn voor goede educatie, waarmee de gestelde doelen worden bereikt. Daarnaast bouwt ze voort op de aanpak en ervaring van de afgelopen decennia waarin partijen in de Nederlandse nationale parken samenwerkten aan educatie en communicatie. Er is een stappenplan ontwikkeld dat de nationale parken helpt de eigen educatiestrategie samen met stakeholders te ontwikkelen.

Naast een educatiestrategie heeft het NPB ook een communicatiestrategie ontwikkeld. De 21 nationale parken in Nederland vormen als het ware een familie, die gezamenlijk werken aan het breder bekend maken van de nationale parken bij het Nederlandse publiek, de politiek, ondernemers, terreinbeherende organisaties en particuliere grondeigenaren met als doel dat zij trots zijn op de parken, deze willen beschermen en verder ontwikkelen. Het expertteam van het NPB ondersteunt en adviseert de individuele parken op het gebied van beleidscommunicatie over de transitie naar nieuwe stijl en over publiekscommunicatie. De regie en realisatie van de communicatie over de parken, die werken aan een transitie naar een Nationaal Park nieuwe stijl, ligt bij de nationale parken zelf.

Voor Nationaal Park Schiermonnikoog is in 2023 een begin gemaakt met de ontwikkeling van een nieuwe meerjarige communicatie- en educatiestrategie. Deze zal in 2024 verder ontwikkeld worden. De coördinator C&E vervult hierin een trekkersrol.

Duurzaam toerisme

Duurzaam toerisme betekent dat de economische activiteiten die leiden tot een betekenisvolle beleving van de bezoeker zijn afgestemd op de aanwezige natuur- en cultuurwaarden en de mensen die er wonen. Omgekeerd stimuleert het contact met de bezoekers de mensen die op Schiermonnikoog wonen, werken en ondernemen (waaronder de gastheren van het Nationaal

Park) om de verhalen te vertellen over Schiermonnikoog en haar geschiedenis. Dit contact draagt bij aan de trots die we voelen en versterkt onze identiteit.

In samenwerking met relevante belanghebbenden wordt dit jaar een gemeenschappelijke strategie voor duurzaam toerisme én een actieplan ontwikkeld. De toeristische visie, ontwikkeld door gemeente, VVV, SOV en Natuurmonumenten, zal hierbij als uitgangspunt dienen. In het najaar 2022 zijn de eerste stappen gezet voor het instellen van een projectgroep duurzaam toerisme en in 2023 hebben de eerste bijeenkomsten van de werkgroep plaatsgevonden. Deze projectgroep is verantwoordelijk voor het opstellen van de strategie en het actieplan duurzaam toerisme. De coördinator C&E is lid van de projectgroep.